

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośzeniem i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośzeniem . . .	2,91 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośzeniem . . .	8,73 "

Strajki inne wypadki zwalniają Wydawcę z dostarczania numerów bez zwrotu — — część kwoty abonamentowej. — —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsca 16 gr.
w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm.
3 lam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale
redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 3 przed po.

Piątek: † Aniołów Stróżów
Sobota: Kandyda i Ewald.

CHOJNICE, sobota dnia 3 października 1931 r.

Słońca wschód 5,39 zachód 17,13
Księżycy wschód 20,04 zachód 13,41

Więści o krótkiej treści

Otwarcie Sejmu

Wczoraj po południu premier Prystor dokonał otwarcia sesji budżetowej Sejmu i wygłosił ekspozycję wyboru wicepremierów. (Szczegóły następnie.)

Krwawe zaburzenia w Hiszpanji

Madryt. — W różnych miastach trwają strajki. W Malladze dopuszczali się strajkujący różnych wybryków. M. in. spalono autobus na otwartej drodze. W okolicy Sewilli robotnicy rolni wzbraniają się wykonywać prace żniwne, przez co zbiór oliwek jest zagrożony.

Zatrucie mięsem 14 osób

Madryt. — W przytoku dla starców Alicante zachorowało 56 osób po spożyciu zepsutego mięsa. 14 już zmarło. Mało jest nadziei utrzymania reszty przy życiu.

Redukcja czasokresu świadczeń dla bezrobotnych w Niemczech

Berlin. — Zarząd zakładu ubezpieczenia bezrobotnych postanowił zredukować czasokres świadczeń z 26 na 20 tygodni, przyczem liczą się z możliwością osiągnięcia cyfry bezrobotnych do 6 i pół miliona.

Laval jedzie do Ameryki

Z Waszyngtonu donoszą, że strony rządowej, iż Laval wyjedzie do Stanów Zjednoczonych 16 bm.

Ameryka pozostanie przy walucie złotej

Urzędowo oświadczają w Waszyngtonie, że Stany Zjednoczone są zdecydowane trwać przy walucie złotej.

Nowe walki pod Mukdenem

Londyn. — W pobliżu Mukdenu wynikły ponownie starcia między Japończykami a Chińczykami.

Do skandalicznych scen

przyszło w austriackiej radzie narodowej z okazji omawiania procesu Heimtweru.

Londyńska międzynarodowa konferencja węglowa

zakończona została ułożeniem memoriału, który steszcza wyniki prac konferencji.

„Nautilus” nie opłaca się wlec do Ameryki

Waszyngton. — Według raportów nadeszłych do ministerjum marynarki nie opłaca się naprawiać łodzi podwodnej „Nautilus”, która w opłakanym stanie znajduje się na Morzu Północnym. Również zupełnie bezwładnej łodzi nie opłaca się wlec do Ameryki.

Powrót min. Zaleskiego z Genewy

Wobec zamknięcia sesji Rady Ligi Narodów, minister spraw zagranicznych p. August Zaleski powraca wraz z delegacją do Warszawy w dniu 2 października rb.

Lotniczki polskie rozwijają swe skrzydła do lotu

Kraków. — W środę o godz. 11,50 wystartowały z lotniska w Krakowie lotniczki polskie, biorące udział w pierwszym polskim rajdzie, udając się do Katowic, skąd w dniu wczorajszym tj. 1 października nastąpił właściwy start do lotu.

Krwawe starcia z bezrobotnymi w Anglii

Londyn, 2. października. — W Glasgow przyszło wczoraj wieczorem do starć 50000 bezrobotnych z policją, przyczem 9 osób zostało częściowo ciężko rannych, a 16 aresztowano, w tem jednego postać i jedną kobietę.

Starcia poprzedziło rozpędzenie wiecu pod go-

lem niebem przez policję konną i pieszą, poczem zbierać się zaczęły w porcie i w dzielnicy handlowej miasta coraz większe grupy bezrobotnych, które rozbiły szyby w oknach składów kupieckich i przemysłowych, wyrządzając szkody idące w setki tysięcy.

Posłowie do Reichstagu obrzucili stekiem obelg Brianda i Laval

Essen. — Na dworcu w Hamm podczas przejazdu francuskich ministrów do Paryża doszło do przykrego zajścia. Mianowicie dwaj hitlerowcy wlepi na peronie podczas postoju pociągu w którym znajdowali się ministrowie francuscy, wielką awanturę, obrzucając stekiem obelg odjeżdżających ministrów. Policja aresztowała obu i okazało się, że byli to posłowie do Reichstagu Kaufman i Feller — obaj z Elberfeldu.

Olbrzymi posąg Chrystusa - Króla nad zatoką Rio de Janeiro

Ojciec św. własnoręcznie listem mianował Kardynała Arcybiskupa Rio de Janeiro legatem swoim na uroczystość inauguracji olbrzymiego posągu Chrystusa-Króla, wzniesionego na górze Corcovado. Posąg ten, dominujący nad miastem i zatoką Rio de Janeiro, ufundowany został przez naród brazylijski i jest wyrazem gorącego przywiązania Brazylii do wiary katolickiej. Uroczystość odsłonięcia i poświęcenia tej kolosalnej statuy odbędzie się w dn. 12-y października, w rocznicę odkrycia Ameryki przez Kolumba.

„Dar Pomorza” wyrusza w pierwszą podróż na dalekie wody

„Dar Pomorza” wyrusza w sobotę o godz. 9 rano w pierwszą większą podróż przez cały Atlantyk do Brazylii i wysp Antylskich. „Dar Pomorza” zatrzyma się m. in. w Lizbonie i Santa Cruz, a na wyspach antylskich zatrzyma się na dłuższy 6-tygodniowy postój, celem odbycia ćwiczeń. W drodze powrotnej „Dar Pomorza” zatrzyma się na wyspach Azorskich. Powrót „Dar Pomorza” do Gdyni nastąpi w połowie marca przyszłego roku.

Marszałek Piłsudski wyjeżdża do Egiptu?

Warszawa. — W prasie pojawiła się wiadomość, że według pogłosek w kołach zbliżonych do rządu opowiadają, iż rozeszła się wiadomość, że marszałek Piłsudski udaje się, podobnie jak w poprzednich latach jesienią, na dłuższy wypoczynek kuracyjny na południe. Według tych pogłosek marszałek zamierza udać się do Egiptu. Kiedy wyjazd nastąpiłby, nie wiadomo.

Naczelna organizacja akademicka — instytucją nielegalną

Warszawa. — Minister Wyznań Rel. i Ośw. Publ. podał do wiadomości władz akademickich, że Związek Narodowy Polskiej Młodzieży Akademickiej istnieje nielegalnie, gdyż statut jego wbrew wymaganiom art. 101 ustawy z 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich nie jest zatwierdzony przez Ministerstwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.

Wobec powyższego ani Związek Narodowy Polskiej Młodzieży Akademickiej, jak komitet akademicki w Warszawie i komitety Związku w miastach akademickich nie mogą być przez władze akademickie uznane i działalność ich nie może być popierana. Nie należy więc zezwalać na ściąganie przez kwestury szkół akademickich składek na rzecz Związku Narodowego lub jego organy. Nie należy dopuścić, aby Bratnie Pomocze pobierały na rzecz

tego Związku jakiegokolwiek składek i z własnych funduszy popierały ten Związek.

Minister zwraca uwagę, że w początku obecnego roku akademickiego upływa kadencja władz Związku i należy spodziewać się wyboru nowych władz Związku. Trzeba uważać tę akcję za nielegalną i władze akademickie nie mogą dopuścić do tej akcji.

Organizacja adwokatury

Opracowany przez ministerstwo sprawiedliwości i przyjęty już przez Radę ministrów projekt ustawy o ustroju adwokatury głosi, że adwokatura stanowi jednostkę samorządu zawodowego rządzącą się specjalnymi przepisami, zawartymi w ustawie, Izby adwokackie istnieć mają w siedzibie każdego sądu apelacyjnego. Adwokatem może zostać ten, kto posiada obywatelstwo polskie, korzysta z pełni praw, włada językiem polskim, ukończył studia uniwersyteckie, odbył aplikację adwokacką i złożył odpowiednie egzaminy. Adwokaci przy rozprawach używać będą toggi i biretu. Z zawodem adwokata nie może być łączone stanowisko stałego funkcjonariusza w służbie państwowej z wyjątkiem stanowiska ministra, podsekretarza stanu i stanowiska nauczyciela cielskiego. Wskazuje projekt ustawy w sposób przejrzysty określa prawa i ustroj adwokatury.

Nowiną pewnego rodzaju jest wprowadzenie przepisu zezwalającego na zostanie adwokatem urzędnikom referendarskim służby administracyjnej, którzy odpowiadają warunkom, wymagany dla objęcia stanowiska sędziego i mają co najmniej dwa lata służby referendarskiej.

Zamach na wicedyrektora kolei w Warszawie

Warszawa. — W środę o godz. 12,30 wszedł do gabinetu wicedyrektora Warszawskiej Dyrekcji Polskich Kolei Państwowych osobnik, który po krótkiej wymianie zdań z dyrektorem, oddał doń parę strzałów rewolwerowych. Strzały te na szczęście chybiły.

Sprawcą nieudanego zamachu okazał się niejaki St. Poniatowski, zamieszkały we wsi Waciszki, pow. Szczucin, województwa nowogrodzkiego, były funkcjonariusz Polskich Kolei Państwowych. Poniatowski został aresztowany.

Nowe rekordy gdyńskie

Dzięki nowoczesnym urządzeniom przeładunkowym, w jakie wyposażono port gdyński, oraz dzięki racjonalnej pracy, niema tygodnia, aby w kronikach portu gdyńskiego, nie zostały notowane nowe rekordy. Równoległe ze wzrostem ruchu statków w porcie gdyńskim w ub. tygodniu wzrósł bardzo wydatnie w tygodniu od 21—27 ub. mies. przeładunek i osiągnął rekordową liczbę 129.354 ton.

We wtorek 29 ub. mies. znowu zanotowano nowy rekord dziennego przeładunku złomu żelaznego. Przeładowano 3750 ton złomu.

Stany Zjednoczone A. P. redukują budżet marynarki wojennej

Waszyngton. — Według wiadomości z departamentu marynarki wojennej ma być przeprowadzona w tym roku znaczna redukcja wydatków na flotę wojenną. Zamiast preliminowanych 401 milionów dolarów na ten cel, ma zostać wydane tylko 360 milionów.

W 1931 roku projektowano wybudowanie 11 torpedowców najnowszej systemu. Jednak na skutek redukcji budżetu zostanie wybudowanych tylko 5 torpedowców.

Francja i Rosja

Z głosów we Francji

Znaczna część kół politycznych i społeczeństwa francuskiego niechętnie widzi nawiązywanie z Sowietami nawet handlowych stosunków, co ostatnio tak ujemnie wybitny pisarz polityczny, kierujący bezimiennie od szeregu lat w „Revue des Deux Mondes“ (zeszyt z 15-go września br.):

— Czego chce się w tych rekowaniach handlowych. Zawsze Rosja dużo więcej sprzedawała Francji niż od niej kupowała, ale przed wojną równowaga wymiany była przywrócona wydatkami podróży rosyjskich do Francji. Obecnie pewna jest równowaga na szkodę Francji. W r. 1929 sprzedaż wytworów rosyjskich we Francji osiągnęła okragle 800 milionów franków, podczas gdy zakupy Rosji we Francji wynosiły tylko 250 milionów. Jakże ma być lepiej, gdy się bierze pod uwagę nie tylko ogólną politykę Rosji, ale także jej stan finansowy i gospodarczy?

Ci, którzy prowadzą rokowania, znaleźli takie oto pozorne uzasadnienie. Rząd francuski, nawiązując znów w r. 1924 urzędowe stosunki, wymieniał z Moskwą telegramy, wedle których nastąpić po tem miały rokowania handlowe. Rokowania te, rozpoczęte w r. 1926, odroczone, znów prowadzone w r. 1927, przerwane bez wyniku, trwające jeszcze w r. 1931. Jeśli na nowo pobudzają działania dyplomatyczne, to dlatego, że zaszło coś nowego. Sowiety w r. 1930 uprawiały wygodny dla nich, a kłopotliwy dla innych, system sprzedawania towarów poniżej cen światowych. Zaofiarowano w ten sposób wielkie ilości zboża, lnu, kleju, a nawet owoców i wina. Wytwórcy francuscy zaniepokojili się i zażądali opieki. Ruzporządzeniem z 3-go października 1930 odpowiedział rząd francuski na dumping sowiecki nadzorem nad przywozem sowieckim. Sowiety odparły to zatrzymaniem zamówień we Francji. W ciągu czterech pierwszych miesięcy r. 1931 sprzedali Rosjanie we Francji za 150 milionów, a Francja w Rosji za 20 milionów, zamiast 80 milionów w r. 1930. Jakże mówią ci, którzy rokują, nie brać pod uwagę 60 milionów różnicy.

Trzeba jednak wziąć pod uwagę to, że Sowiety wprowadziły obecnie pięcioletkę, celem uprzemysłowienia Rosji, a ponieważ potrzeba im walut zagranicznych na zakup maszyn, sprzedają poniżej cen światowych. Wszystkie dla planu pięcioletniego Czyli Rosjanie w rokowaniach handlowych poszukują tylko pieniędzy.

Płk. Marczenka zwrócił uwagę w „Economiste Français“ na dwie okoliczności bardzo ważne. Po pierwsze już w r. 1929 żądały Sowiety równoległe z nawiązaniem stosunków handlowych także kredytów. Powtóre, jeśli się płaci Sowietom we frankach kraj nasz traci automatycznie różnicę istniejącą między prawdziwym kursem rubla sowieckiego a sztucznie ustalonym przez Moskwę. Oto piękności tych umów.

Lecz nadto dają Sowiety do stworzenia wielkiego przemysłu wojennego. Tylko ślepy mógłby nie widzieć następstw. Mimo ogromnych ofiar prowadzi się dalej pięcioletkę. Dlaczego? Jedno tylko jest objaśnienie ze strony znawców spraw rosyjskich. Sowiety starają się jaknajrychlej rozwinąć przemysł wojenny przy pomocy techników niemieckich. Rosja komunistyczna zamienia się w cytadelę zbrojną rewolucji.

Uwagi te, ogłoszone w „Revue des Deux Mondes“, świadczą że rokowania francusko - sowieckie napotykały we Francji na wcale znaczny opór.

Paderewski w Londynie

Donoszą z Londynu: Przybył tu Paderewski z zamiarem dania szeregu koncertów.

CO NIE WIECZNE, NICZEM JEST

W zeszłym roku w Paryżu piękna i uwielbiana aktorka z Comedie Francaise, panna Yvonne Hautin, porzuciła scenę, nie dlatego już by zostać ambasadorką lub milionerką, co nieraz czyniły jej kot leżanki w zawodzie, lecz dlatego, by przywdziać surowy habit córki św. Benedykta.

Ta niezwykle wiadomość zaledwie podana przez radio i następnie potwierdzona przez pisma wywarła wielki i zrozumiały hałas w stolicy i w świecie. Kontrast między życiem na scenie a samotnością celi klasztornej rzeczywistości jest bardzo wielki i zrozumiały, i krok musiał być heroiczny. Trzeba również dodać, że panna Hautin zrzekła się sławy i uciech światowych, będąc jeszcze zupełnie młodą bo nie mając i 30 lat.

Prawie jednocześnie z powyższą wiadomością telegraf rozniósł inną wiadomość, mianowicie, że w Thuilleries u podnoża Wogezów w ubogim schronieniu zmarła w opinii świętości Ewa Lavallieres, ongiś także królowa teatru francuskiego. Przy jej to stole zasiadali monarchowie i władcy. W jej salonach opracowano niejedną traktat handlowy, układały umowy międzynarodowego charakteru, zmieniano ministrów i rządy. Przedewszystkiem zaś pani Lavallieres panowała nad tłumami, kiedy śpiewała na scenie. I oto pewnego dnia napróżno szukają jej wszędzie, a kiedy nareszcie ją odnajdują, Ewa pro-

Nowa fala prześladowań Kościoła w Meksyku

Delegat apostolski w Meksyku, Msgr. Ruiz y Flores, donosi o nowej fali prześladowań katolików w tym kraju. Sejm stanu meksykańskiego Yucatan przyjął projekt ustawy, na mocy której liczba księży katolickich w tym stanie ma być zmniejszona do dziewięciu. Arcybiskup Yucatanu zaznacza, że dotychczas liczba ta była określona na 41, co dawało stosunek: jeden ksiądz na 10 tysięcy katolików. Obecnie mała ta cyfra ma być jeszcze zmniejszona o 32. Tekst tej ustawy nie jest jeszcze znany, ale Stolica Święta poleciła delegatowi apostolskiemu, by duchowieństwo mimo wszystko spełniało swój obowiązek aż do ostatka. Podobne prawo uchwalone zostało w stanach: Veracruz — 13 księży na przeszłe milion dusz, Chiapas — 9 księży na 350,000 dusz. Natomiast sejm stanu Coahuila dużą większością głosów odrzucił projekt elementów radykalnych o ograniczeniu liczby księży do jednego na 10.000 mieszkańców. Antykościelne zarządzenia, zwrócone przeciwko duchowieństwu, przewidywane są również w czterech innych stanach meksykańskich.

Dziwaczne samobójstwo

Berlin. — Niezwykłego samobójstwa dokonał niejaki Kaufmann, którego znaleziono martwego we własnym aucie na drodze pod Kronberg. Kaufmann umocował długą rurę gumową przy wydmuchu gaźnika z paleniskiem od motoru, a drugi koniec tej rury włożył w usta i uległ zatruciu.

Modernizacja w państwie watykańskim

Papież Pius XI jest zdecydowanym zwolennikiem postępów techniki i popiera budowę i instalację na terytorjum Citta del Vaticano wszelkich współczesnych urządzeń technicznych. Natychmiast po zawarciu paktu Latareńskiego w 1929 r. i objęcia władzy nad terytorjum watykańskim, podjęte zostały z polecenia Papieża prace nad wyposażeniem państwa we własną komunikację kolejową, telegraficzną, telefoniczną, pocztową i radijską. Poczta watykańska posiada nawet kilka samolotów, które służą do komunikacji w celach misyjnych. Budowa stacji kolejowej postępuje naprzód, tak, iż Papież będzie mógł wsiąść do pociągu nie wchodząc na terytorjum Rzymu królewskiego.

Ze światem zewnętrznym łączy Papieża telefon z własną stacją centralną międzymiastową i 86 połączeniami wewnętrznymi w obrębie Watykanu. Specjalne urządzenia łączą aparat telefoniczny, stojący na biurku Papieża, z watykańską stacją radiową, tak iż nie ruszając się ze swego gabinetu i nie odchodząc od biurka, może Ojciec św. prowadzić rozmowy przez radio z każdym miastem na kuli ziemskiej.

Radjostacja watykańska, nadawcza i odbiorcza znajduje się w ogrodzie Watykanu. Nastawiona na krótkie fale, pozostaje pod kierownictwem uczono- go fizyka, księdza Gianfranceschi. Stacja wybudowana została wg. jego planów, przy udziale Marcinięgo i odznacza się najlepszym i najczystszy- m od biorem wśród innych radjostacji światowych.

Nowa centrala elektryczna w Watykanie, otwarta i poświęcona przez Papieża w tym roku, posiada dwie turbiny i grupę motorów Dieslowych, wprawdzających w ruch silne dynamomaszyny. Baterje akumulatorów dostarczone zostały przez berlińską A. E. G. Zużycie prądu w Watykanie jest b. wielkie zwiększa się ogromnie podczas wielkich uroczystości kościelnych, gdy oświetlona zostaje nawa kościoła św. Piotra zapomocą 19.000 żarówek. Wszystkie muzea watykańskie, biblioteki, pałace oświetlone są obecnie elektrycznością.

si stanowczo swoich przyjaciół odalić się i o niej zapomnieć.

Zresztą te ostatnie wypadki nie są nowe w rocznikach kronik teatralnych. Pelagja była również aktorką. Młodość, uroda i zręczność zjednały jej popularność, tak że wkrótce stała się bóstwem Aleksandrii, ówczesnej stolicy Egiptu. Bogactwa i moźni razem z tłumem uwielbiali jej grę, a ją obdarzali perłami i najdroższymi tkaninami. Lecz oto ta, która się stroiła w złoto i drogie kamienie, rzuciła świat i aż do śmierci prowadzi życie ukryte, pełne umartwień i pokuty w grocie góry Oliwnej za murami Jeruzalem. Dzisiaj Pelagja jest na ołtarzach i jest uważana za patronkę artystów teatralnych.

A potem słynna w swoim czasie tancerka Taida, która Anatole France unieśmiertelił w jednym ze swoich utworów, a Massenet opiewał w swoich dziełach lirycznych Taida, obdarzona niezwykle urodą i przymiotami naturalnymi, najpierw wielką grzesznica i siejąca swym życiem zgorszenie, niespodziewanie nawrócona pali publicznie na rynku swe szaty i kosztowności i kroczy następnie do celi zakonnej, skąd już nigdy nie wyjdzie. Śmierć ją zabrała po trzech latach życia w surowej pokucie. Również Taidę Kościół wyniósł na swe ołtarze i jej święto wspomina 8 października.

W pierwszej znowu połowie XVIII w. pani Gaultier porzuciła Theatre Francais i w klasztorze Karmelitanek składa śluby ubóstwa, czystości i posłuszeństwa. A Theatre Francais jako uznanie za niepospolite zdolności i zasługi pani Gaultier dla te-

Smierć całej rodziny w płomieniach

Lubawa. — W środę w oberży Ludwika Ostrowskiego w Kiełpinach wybuchł pożar, którego ofiarą padł nietylko dobytek ludzki, ale i kilka istnień. Pożar wybuchł o godz. 24-tej w chwili, kiedy mieszkańcy oberży spowici byli kamiennym snem. Oberża spłonęła doszczętnie, a wraz z nią zginęła tragiczną śmiercią cała rodzina lokatora Rynkela Władysława, prócz niej żona Franciszka, 11-letnia córka Pelagja, 7 letnia Kunegunda, 6 letnia Stefanja oraz zwłoki 3 tygodniowego syna, który zmarł dnia 27 września. Prócz tego poniósł śmierć w płomieniach drugi lokator Teofil Domżałski.

Przyczyny pożaru narazie nie ustalono. Straty materialne oblicza poszkodowany na sumę 30 tys. zł. Wypadek ten wywołał wstrząsające wrażenie w całej okolicy.

Pożar wybuchł w kilka chwil po zakończeniu libacji w oberży, w której m. in. brali udział Domżałski, Rynkiel i dzierżawca karczmy Ewertowski.

Domżałski i Rynkiel poszli do swych mieszkań na strych karczmy a Ewertowski udał się w kierunku dworca kolejowego, mówiąc, że jedzie do pułku na ćwiczenia rezerwy.

Okoliczności, w jakich wybuchł ten tak tragiczny w skutkach pożar wskazują wyraźnie, iż ogień powstał wskutek podpalenia, gdyż wybuch pożaru poprzedziła bardzo silna detonacja, wywołująca wprost nieprawdopodobne ilości dymu, który zapewne zaczadzi Domżałskiego i całą rodzinę Rynkielów.

Władze policyjne prowadzą energiczne śledztwo. Dotąd aresztowano ojca właścicielki oberży, niejakiego Chachulskiego z Brodnicy, który w dniu krytycznym kręcił się po Kiełpinach a przed paru tygodniami odgrażał się, że „skończy z bandą ze strychu“, oraz Ewertowskiego, który zamiast do pułku, pojechał do Grudziądza.

Katastrofa samochodowa

Chełmno. — W niedzielę wydarzyła się na szosie między Pniewkiem a Chełmem ciężka katastrofa samochodowa. W kierunku Pniew zdążył samochód kierowany przez właściciela Edmunda Buśka, gdy nagle z nieustalonych dotychczas przyczyn przewrócił się na szosie. W samochodzie znajdowały się 3 kobiety, które w chwili wypadku wyrzucone z siedzeń upadły na bruk — doznając bardzo ciężkich obrażeń.

Ranne kobiety przewieziono do szpitala, gdzie jedna z nich, 91 letnia Marjanna Buśkowa z Kamionnej, w kilka chwil później nie odzyskawszy przytomności, zmarła. Stan dwóch pozostałych groźny. — Pan Buśko wyszedł z opresji bez szwanku.

Skazany na 12 lat ciężkiego więzienia

Toruń. Przed Sądem Apelacyjnym odbyła się rozprawa apelacyjna przeciwko Zygmuntowi Jakubowskiemu, szoferowi dorożki samochodowej nr. 33, skazanemu przed paru tygodniami przez Sąd Okręgowy na 12 lat ciężkiego więzienia za dokonanie morderstwa na osobie Antoniego Góreckiego.

Trybunał ogłosił o godz. 14-tej następujący wyrok:

Wyrok I instancji zatwierdza się w całej rozciągłości i skazuje się Zygmunta Jakubowskiego na 12 lat ciężkiego więzienia.

atu francuskiego regularnie wypłacał pensję klasztorowi Karmelitanek w Lyonie, gdzie słynna aktorka żyła jeszcze przez 30 lat, jako „zadziwiający przykład świętości i cnót“.

W stolicy zaś Anglii nie tak znowu dawno pani Mary Summer ze sceny pewnego music-hall'u bezpośrednio udaje się do klasztoru Karmelitanek i tam ukrywa się do dnia dzisiejszego, jako Siostra Maria. (Przed czterema zaś laty artystka, która także gwiazdą zwaną, mianowicie Tina Pini, porzuciła teatr i wkłada habit zakonnej, przyjaciółom zaś swoim daje znać że jest bardzo szczęśliwa.)

Przypuszczam, że i z życia polskiego teatru można byłoby przytoczyć niejedno podobne zdarzenia. Wracając zaś do Yvonne Hautin musimy również zaznaczyć, że dotychczas jeszcze świat francuski pyta, jaka była przyczyna tak niespodziewanego dla wszystkich kroku młodej i słynnej artystki?

— Mówi się to i owo najczęściej z własnej fantazji wysnute, jak to zwykle bywa w podobnych wypadkach, lecz prawda bezwątpiennie jest prostsza. Prawdopodobnie pewnego wieczoru, mając jeszcze w uszach echa entuzjastycznych oklasków, jakie wywołała swą grą, inteligentna a wrażliwa artystka posłyszała zarazem inny tajemniczy głos, który jej szeptał sześć krótkich słów:

— „Quod aeternum non est, nihil est“.

I Yvonne Hautin usłuchała... podobnie jak usłuchały św. Pelagja, św. Taida i tylu innych.

„Polska“

Ks. Dr. A. P.

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 1 października 1931 r.

Koło Polek i Ziemianek

odbędzie zebranie w piątek, dn. 2 października, o godz. 5 popoł. w salce w Starostwie.

Uprasza się panie, należące do krążącej czytelnicy, ażeby przynieść zechciały książki celem ustalenia kolejności wypożyczania. O jaknajliczniejszy udział członkiń uprzejmie uprasza Zarząd.

W sprawie akcji pomocniczej dla bezrobotnych

Nawiązując do ostatniego komunikatu podkreśla Komitet Wykonawczy Komitetu Parafjalnego ponownie, że akcja pomocnicza dla bezrobotnych w nadchodzącym półroczu zimowym musi bezwzględnie mieć charakter powszechności tj. każdy, który nie jest bezrobotnym, winien przysiąc z pomocą bezrobotnym, naturalnie w miarę możliwości.

Uchwalono także jednogłośnie: za najcelowszy sposób sfinansowania akcji pomocniczej uważa się dobrowolne opodatkowanie się społeczeństwa tj. podatek na rzecz bezrobotnych, a jako podstawę podatku tego, przyjęto zarówno u płatników podatku dochodowego, jakoteż u tych osób, które nie placą podatku dochodowego, wymierzony lub otrzymywany dochód miesięczny. Podatek dla bezrobotnych jest płatny co miesiąc z góry i to od 1 października począwszy w Miejskiej Kasie Podatkowej.

Upraszamy zatem wszystkich PP. pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych, umysłowych i fizycznych, aby w dniu poboru uposażeń względnie wynagrodzeń składali do rąk naczelnika urzędu wzgl. do pracodawcy swego daninę należną na rzecz bezrobotnych, i to

- od dochodu miesięcznego od 150 zł — 0,50 zł,
- od 151 — 300 zł — pół proc.
- od 301 — 600 zł — 1 proc.
- od 601 — 1000 zł — 1 i pół proc.
- od dochodu ponad 1000 zł — 2 proc.

Powyższe zasady opodatkowania obowiązują w pierwszym rzędzie także wszystkich pracodawców, samodzielnych pracowników (rzemieślników), jakoteż wolne zawody.

Następnie uchwalono, że rolnikom i pewnej kategorii kupców wolno składać daninę na rzecz bezrobotnych całkowicie lub częściowo w naturalnych płodach rolniczych uchwalono magazynować tylko w niezbędnych ilościach, a dostawę oraz odbiór takowych odpowiednio zorganizować.

Komitet Wykonawczy uchwalili także po myśli okólnika p. Wojewody Pomorskiego urządzić w każdą pierwszą niedzielę każdego miesiąca na rzecz bezrobotnych kwestę uliczną.

Na końcu uchwalono zaproponować Komitetowi Powiatowemu zakładanie oddzielnych komitetów miejscowych w wszystkich miejscowościach wiejskich, które należą do chojnickiej parafii katolickiej i ewangelickiej.

Komitet Wykonawczy

Komitetu Parafjalnego w Chojnicach:

(—) Ks. Borzyszkowski, (—) Julian Hubert, senjor miasta, (—) dyrektor Schlonski, (—) Dr. Sobierajczyk, (—) Roman Stamm, radca miejski, (—) Jan Zieliński, właściciel apteki.

Nieszczęśliwy wypadek

zdarzył się wczoraj w naszym mieście. Emerytowany perucznik p. Witold Kobyłecki, praktykujący w tut. więzieniu, przy wyjmowaniu brzoźnika z tylnej kieszeni spodni spowodował strzał, który ugodził go w pośladek. Po opatrzeniu rany w Zakładzie św. Boromeusza przez p. dr. Wrzesińskiego, leczy się w domu.

Z ZEBRANIA PLENARNEGO „SOKOŁA”

Zebranie miesięczne Tow. Gimn. „Sokół” odbyło się w wtorek 29 bm. w lokalu druha Skwierawskiego. Obrady zajął druh prezes prof. Szczepański wiając członków w ilości 55 z druhami inż. Załuskim i naucz. Pańskim na czele. Po podaniu do wiadomości porządku obrad protokół z ostatniego zebrania odczytał drh. Poewiarski. Sprawozdanie z festynu sokolego, który zakończył się niestety deficytem zdał drh. prezes. Relacje z zawodów lekkoatletycznych tj. z okręgowych w Chojnicach dzielnicowych w Poznaniu oraz międzymiastowych w Chojnicach składał w zastępstwie kierownika sekcji l. atl. druh Bembenek. Sokoli chojniccy, jak wiadomo, zdobyli na powyższych zawodach wielkie sukcesy. Wielką żywość jak to wynikało z słów i kierownika sekcji, wykazała w ostatnim czasie sekcja gier sportowych. I tak drużyna koszykówki zdobyła w turnieju o mistrzostwo Okręgu II zaszczytne drugie miejsce, ulegając nieznacznie mistrzowskiej drużynie Tucholi. Dobrymi wynikami mogą się legitymować ostatnio także piłkarze mimo że rozgrywali spotkania z zespołami silnymi. Wywody sprawozdawców uzupełnił druh prezes cennymi wskazówkami.

W dalszym ciągu druh prezes podał do wiadomości, że w tonie zarządu zaszły dość poważne zmiany. I tak sekretarz drh Pliszka z powodu przeniesienia służbowego opuścił szeregi gniazda. W do wód wielkich zasług położonych około rozwoju gniazda uchwalono nadać b. sekretarzowi dyplom. Opu-

cił również szeregi gniazda znany lekkoatleta i kierownik sekcji l. atl. druh Stańczak odchodząc do odchodzącej Ustąpił wreszcie z powodu wyjazdu z Chojnic kierownik sekcji gier sportowych oraz oddziału młodzieży sokolej. Ustępującym członkom zarządu wyraził druh. prof. Szczepański swoje podziękowanie za gorliwą pracę około podźwignięcia towarzystwa na wyżyny. Wakujące stanowiska obsadzono następująco: funkcję sekretarza pełni drh Poewiarski, na kierownika sekcji gier sportowych powołano drh nauczyciela Pańskiego, kierownictwo sekcji l. atl. powierzono druhowi Lemańczykowi, kierownictwo oddziału młodzieży zaś objął drh Labenz. Swoją daleko idącą współpracę przyrzekł również drh inż. Załuski, który zamierza również w gnieździe utworzyć sekcję sportów zimowych.

Zważając na krytyczny czas, uchwalono składkę miesięczną zniżyć na 50 gr. dla niećwiczących, dla ćwiczących zaś wynosi nadal 30 gr.

Ciekawy referat wygłosił prezes drh Szczepański na temat: „Życie wewnętrzne Sokola”. Po załatwieniu kilku spraw towarzyskich odśpiewano marsz sokoli — poczem druh prezes solwował zebra nie hasłem „Czołem”.

AKADEMJA KU CZCI ŚW. TERESY OD DZIECIĄTKA JEZUS

odbędzie się w niedzielę, dnia 4. bm. w sali p. Engla Wykład wygłosi p. prof. Sawicki. Pożatem koncert, deklamacje itp. Szanowne Katolickie Obywatelstwo miasta i parafii Chojnic uprzejmie zaprasza

ZARZĄD

Katol. Stowarzyszenia Polskiej Młodz. Żeńskiej.

DŹWIĘKOWIEC W CHOJNICACH.

Wczoraj zaprodukowano nam w Kinie „Nowości” po raz pierwszy film dźwiękowy „Parada Miłości” — Z uznaniem podkreślić należy, że premiera ta wypadła nadzwyczaj pomyślnie. Tak śpiew, jak i rozmowy były zupełnie wyraźne. Tekst angielski objaśniali zwięźle tłumaczenia polskie. Wyśiłek właściciela kina p. Krzyżnińskiego zasługuje istotnie na pełne uznanie, to też spodziewanie należy, że Publiczność nasza poprze te usiłowania postawienia Kina naszego na wysokim nowoczesnym poziomie. — Film wczorajszy który podziwialiśmy tłumy publiczności, powtórzony zostanie dziś jeszcze, w sobotę i w niedzielę.

Z POMORZA

KRADZIEŻE.

M. Cerkwica — W ostatnich dniach kradzieże w wiosce naszej mnożą się. W nocy z 24 na 25 września skradziono kierownikowi szkoły p. Młodzianow skiemu kószkę pszczoł.

P. Grzendzie skradziono 1 i pół ctr. świnię. P. Chodrze skradziono wszystek owoc znajdujący się w ogrodzie.

POWIATOWY KOMITET POMOCY BEZROBOTNYM NA POWIAT TUCHOLSKI.

Tuchola. — W czwartek odbyło się w sali posiedzeń Starostwa zebranie organizacyjne w celu utworzenia Powiatowego Komitetu Pomocy Bezrobotnym powiatu tucholskiego. Starosta powiatowy p. Woronowicz który zajął posiedzenie, omówił zadania komitetu, przyczem wykazał, że w powiecie posiadamy 560 bezrobotnych i 1844 członków rodziny z której to liczby przypada na miasto Tuchola 184 bezrobotnych i 522 członków rodzin. Po rzeczowej dyskusji nad referatem zawiązał się komitet w następującym składzie: pp. starosta Woronowicz — przewodniczący, ks. dr. Krefc — zastępca, burmistrz Saganowski — skarbnik, Gwizdała — sekretarz. Pożatem wybrano komisję: dochodową, rozchodową i rewizyjną.

NOWY POWIATOWY KOMITET L. O. P. P.

Tuchola. — Pod przewodnictwem p. Robakowskiego, zastępcy starosty, odbyło się zebranie konstytucyjne Powiatowego Komitetu LOPP. W skład zarządu powiatowego weszli: pp. starosta Woronowicz — prezes, Wołek kier. szkoły Bysław — wiceprezes, L. Janeczowski — sekretarz, Grabkowski — skarbnik, Patyna, Orlikowski, Zdek i Piskozub — członkowie, Janeczowski z Tucholi, Kaldowski ze Śliwic i Krzemiński z Raciąza — komisja rewizyjna.

KRADZIEŻE ROWERÓW SIĘ MNOŻĄ.

Tuchola. — Z przed Urzędu Pocztowego skradziono Aleksandrowi Lewendzie z Łykowa rower damski marki „Viktoria”. W tym samym dniu skradziono robotnikowi Wojterze z Tucholi rower męski marki „Brennabor”.

SKRADŁ 100 ZŁ. I ULOTNIŁ SIĘ.

Niem. Okoniny, pow. tucholski — Nieznany dotąd osobnik, który podawał się za aktora chcącego wieczorem urządzić w szkole przedstawienie, chodził od domu do domu, aby agitować za swem przedstawieniem. U p. Wesińskiego, nie zastawszy nikogo, włamał się oknem do mieszkania i skradł 100 zł gotówki, poczem zmyślną niewiadomo dokąd.

POWAŻNY WZROST WODY W WIŚLE.

Świecie nad Wisłą. — Wskutek ciągłe jeszcze wzrastającego stanu wody w Wiśle zostały już zalane znaczne połacie tutejszych łąk. Podobny stan grozi połom uprawnym na kępach nadwiślańskich a szczególnie połom z ziemniakami, wobec czego, akcja wybierania ziemniaków na zagrożonym terenie została przyspieszona.

Wiadomości meteorologiczne

Dziś po południu: Wzrost zachmurzenia. Sucho, dosyć ciepło. **Sobota:** Slabe wzgl. średnie wiatry południowo-zachodnie. Chwilami silniejsze zachmurzenie, sucho, nieco cieplej. **Niedziela:** Bez istotnych zmian.

SZEŚCIESETNE POSIEDZENIE KONFERENCJI MĘSKIEJ ŚW. STANISŁAWA.

— W poniedziałek odbyło się szesćsetne posiedzenie miejscowej Konferencji św. Stanisława, która na równi z Konf. Żeńską rozwija błogą działalność dla dobra ubogich miasta. Zebranie jubileuszowe za gait przewodniczący p. Maczkowski wspominając w stosownych słowach o tak jubileuszowym posiedzeniu.

MŁODZIEŻ ZORGANIZOWANA POŚWIĘCA SWOJ SZTANDAR.

— Miejscowe Stow. Młodzieży Męskiej obchodzić będzie w niedzielę 11 bm. z okazji 20-lecia swego istnienia uroczystość poświęcenia swego nowo sprawionego sztandaru.

5 Zamaskowanych bandytów

napadło na wagon pocztowy w pociągu osobowym pod Brodnicą. Zrabowawszy pieniądze i inne rzeczy wartościowe, ulotnili się niepoznani.

Burza śnieżna przerywa raid balonów kulistych

Balony wolne, wystartowały w dniu 26 bm. w liczbie ośmiu do zawodów o puhar im. plk. Wańkowicza, wskutek burzy śnieżnej szalejącej w woj. lubelskim opadły w drodze do Lublina, bądź w powiecie sokalskim, bądź w lubelskim.

Z przewidywanych obliczeń pierwsze miejsce zajął balon „Kraków” z załogą por. Pomaski i por. Stencel, drugie miejsce zajmie prawdopodobnie balon „Poznań”.

Gleńd Płodów Rolnych w Poznaniu

Poznań, dnia 1. X. 1931 r.

Wartunek: bandel m. m. z załad. ładunk wagon. dostawa zaraz za 10 kg. — **lyc:**

Zyto	21,50 — 22,00
Pszenica	19,50 — 20,50
Jęczmień przemiatowy	19,00 — 20,00
Jęczmień browarowy	20,50 — 21,50
Owies nowy	19,50 — 20,50
Maks z. 65% wt. work.	33,00 — 34,00
Maks p. 65% wt. work.	31,50 — 33,50
Otręby żytnie	12,50 — 13,25
Otręby pszenne	11,75 — 12,75
Otręby pszenne (grube)	12,75 — 13,75
Rzepak	28,00 — 29,00
Groch Victoria	21,00 — 24,00
Groch Folgera	23,00 — 25,00
Ziemniaki jadalne	2,30 — 2,50

RUCH w TOWARZYSTWACH

BACZNOŚĆ PIŁKARZE! — Drugie spotkanie o mistrzostwo Chojnic odbędzie się w niedzielę dn. 4 paźdz. w następującym prządku I. o godz. 1.30 Sokół — Chojniczanka, II. o godz. 3 Gram — SMP. Punktualne stawienie się wszystkich piłkarzy i punktualne rozpoczęcie zawodów jest pożądane.

Komitet.

MĘSKIE TOWARZYSTWO ŚW. WINCENTEGO A PAULO. — W niedzielę, dnia 4 października br. o godz. 16-tej zebranie w klasztorze, na które szanownych członków uprzejmie się zaprasza

Zarząd.

SMP. Żeńskie. — Dziś w piątek, o godz. 8-jej wieczór lekcja śpiewu.

Sprawie Służ!

Zarząd.

PIŁKARZE SMP. — Zebranie w piątek o godz. 8-mej w szkole. Ze względu na ważność spraw, przybycie wszystkich konieczne.

Kapitan.

SMP. — Oddział Młodych — W piątek o godz. 8-mej wykład z dziedziny PW. i WF. w Szkole Pow szechniej.

Zarząd.

Klub Sportowy „Chojniczanka” w piątek dn. 2. 10. 31 o godz. 8-jej odbędzie się pogadanka w lokalu p. Koperskiego.

Zbiórka V Drużyny Harc. Żeglarskiej odbędzie się dziś o godz. 20-tej w izbie harcerskiej.

Drużynowy.

T. G. „Sokół”. Oddz. Gimnastyczny. — Począwszy od dnia 18 bm. odbędą się regularnie we wtorki i czwartki ćwiczenia o godz. 8 wiecz. w hali gimnastycznej przy placu Piastowskim. Wszyscy dru h wie winni się stawić bezwzględnie.

T. G. „Sokół” Oddział Młodzieży. — Ćwiczenia odbędą się regularnie w środy i soboty o godz. 8-jej wiecz. w sali gimnastycznej przy placu Piastowskim. Przybycie bezwzględnie wszystkich konieczne. Nowych członków przyjmuje się na miejscu. Czołem! Kierownik sekcji.

TOWARZYSTWO POWST. I WOJAKÓW O. P. SILNO. — Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę dn. 4 10. 31 r. o godz. 15-tej w lokalu p. Janoszkowej. Na porządku dziennym referat prezesa Zjedn. Studentów chojnickich p. Pytlika.

Uprasza się wszystkich członków o punktualne przybycie. Goście mile widziani. Po zebraniu ćwiczebne strzelanie z wiatrówki.

ZA WOLNOŚĆ!

Zarząd.

Dnia 29 września br. o godz. 14,45 zabrał Bóg do grona swych aniołów, po ciężkich cierpieniach naszego jedyne go kochanego synka

Jerzego

O czym zawiadamiają w nieutulonym smutku

Wanda i Roman Pawelcowie

Chojnice, dnia 2. października 1931 r.
Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 3 bm. o godz. 9.30 z Zakładu św. Boromeusza.

IV. F. 7/31.

Wywołanie.

Bernard Szyszka, kupiec z Chojnic ulica Jezziorna Nr. 3 wystąpił z wnioskiem, by Karola Weilanda urodzonego 6 lutego 1897 r., który na ostatku mieszkał w Chojnicach i zaginął uznać za zmarłego. Wspomnianego zaginionego wzywa się, aby w niżej oznaczonym Sądzie stawił się na terminie **dn. 15. 5. 1932 r. o godz. 10 przed poł. pokój 3.** gdyż inaczej zostanie uznany za zmarłego. Wszyscy, którzyby mieli jaką wiadomość o życiu lub śmierci zaginionego winni o tem donieść Sądowi najpóźniej w terminie powyższym.

Chojnice, dnia 15 września 1931 r.

Sąd Grodzki.

Obwieszczenie

Rady Nadzorczej Doksztalcającej Szkoły Zawodowej z dnia 31. VIII. 1931 r. w Nr. 200 Dziennika Pomorskiego z dnia 1. IX 1931 r. zmienia się co do nauki w środy o tyle, że nauka w tymże dniu odbędzie się od godz. 16 — 18-tej lub też od godz. 18 — 20-tej.

Chojnice, dnia 30. września 1931 r.

Rada Nadzorcza Dokszt. Szk. Zaw.
w Chojnicach.

Cwiczenia hufców

Doksztalcającej Szkoły Zawodowej w Chojnicach odbywać się będą — w myśl statutu o Dokszt. Szkole Zawodowej w Chojnicach — począwszy od dnia 6. X. 1931 r. raz w tygodniu i to w wtorki od godz. 18-tej — 20-tej.

Chojnice, dnia 30. września 1931 r.

Rada Nadzorcza Dokszt. Szk. Zaw.
w Chojnicach.

Prima

Sardele hol.
sardynki w oliwie
pasta sard.
kapary
konserwy jarzyn.
grzyby
szampignony franc.
sery
wybór w gatunkach **świeżo palonej kawy**

Dom wysyłkowy

Merkur, - Chojnice.

Wielki wybór

ŻURNALI

specjalne żurnale na

płaszczki i kostjomy

poleca

Księgarnia Dziennika Pom.

Kino Dźwiękowe Chojnice

Premjera reprezentacyjnego filmu dźwiękowego

PARADA MIŁOŚCI

Klasyczna operetka w/g. **Księża Małzonek**

W rolach głównych:

Maurice Chevalier i Jeanette Mc Donald

Kalejdoskop piękna i treści. Fantastyczna ekwilibrystyka melodyj, efektów i pomysłów
Olśniewająca uczta wzrokowa i słuchowa.

Seanse: W piątek dnia 2. bm. i w sobotę 3. bm. o godzinie 6 i 8.15 w niedzielę 4. bm. o godzinie 6 i 8.15 wiecz.

Ceny wstępu: Balkon 2. — zł. Rezerwowe 1,50 zł. I. miejsce 1. — zł.
W piątek i w sobotę o godz. 6-tej ceny wstępu niższe

W niedzielę 4. bm. o godz. 3.30

specjalny program dźwiękowy dla dzieci i młodzieży.

Wszelkie Passe par tout, b.lety bezpłatne i zniżki nieważne.

Przetarg przymusowy

Dnia 6 bm. sprzedam najwięcej dającym za gotówkę: w Dąbrowie o godz. 8.30, 160 szt. owiec W Wielu przed sołectwem o godz. 10. 1 kanapę.

Winkowski

Kom. sąd. Chojnice. 1379

Przetarg przymusowy

Dnia 3. 10. bm. o godz. 11-tej sprzedam w lokalu licyt ul. Człuchowska 29. najwięcej dającym za gotówkę: 2 kanapy, 1 maszynę do szycia papieru, 10 but. atramentu, 10 obrazków, 1 szafę szklaną, 1 płytę szklaną.

Winkowski

komornik sądowy. 432

Ogłaszajcie

w poczytnem piśmie naszym

F A R B Y

Farby w proszku, do pokostu i farby wodne. Wyroby polskie i zagraniczne, wyważone na funty i w beczkach. Pokosty czyste lniane, fabrykat swojski i holenderski, farby gotowe, olejne farby lakierowe do użycia domowego, fachowo przyrządzone lakiery, pendzle, szablony, tapety.

Jak największy wybór tylko pierwszorzędnej jakości. — Ceny umiarkowane.

Drogerja, Handel Farb

BRACIA HUBERT

właśc. JULJAN HUBERT

Chojnice, Pom. Gdańska 18
Rok zał. 1894. Tel. 219.

Dnia 3 bm.

o godz. 8-mej rano

odbędzie się **sprzedaż**

mięsa

wieprzowego

w taniej jacie

Cena 60 gr. za funt.

Zgubiona

książeczkę wojskową oraz kartę mob., na nazwisko

Franc. Pofelski, wydaną przez P. K. U. Kościerzyna, **unieważniam.**

Który z studentów udzieli

lekcji

języka polskiego

Zgłośz. do eksp. Dz. Pom.

Sklep

do benzyny,

okowity, e. t. c. na Sszosie Gdańskiej do wydzierżawienia Sosa Kościerska 1.

Specjalny

SER

szwajcarski, tylicycki, Romadour, Limburdzki

nadszedł

Albert Ludwig

Mieszkanie

3 pokój. z kuchnią zaraz do wynajęcia.

Gdzie wskaże eksp. Dz. Pom.

Poszukuję

służącą

samodzielną z gotowaniem.

Zgłośz. do eksp. nin. pisma.

DRUKARNIA
„Dziennika Pomorskiego“
Chojnice, ulica Człuchowska nr. 13.

Wykonuje
wszelkiego rodzaju

druki

jak: formularze urzędowe dla przedsiębiorstw, druki reklamowe, zaproszenia i plakaty dla towarzystw, wizytówki i wszelkie prace wchodzące w zakres drukarstwa. Dostarczamy druki wykonane fachowo, czysto po cenach najniższych również i w niemieckim języku.